

ဒုတိယအစည်းအဝေး

၂၉၅၀-၂၀၁၇

နေပြည်တော်

ပြည်ထောင်စုဌှိုရှင်းချမ်းရေးညီလာ-

ဒုတိယအစည်းအင်

၂၉၅၀၂၁၈

ပြည်ထောင်စုသောတူစာချုပ်

အစိတ်အပိုင်း(၁)

- ၁။ ပြည်ထောင်စုမပြီကွဲရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြီကွဲရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာကာ တည်တဲ့ ပိုင်မြေရေးတို့ကို ရှေ့ရှု၍ လွတ်လပ်မှု၊ တန်းတူညီမှုမျှနှင့် တရားမှုတူညီကို အခြေခံပြီး ပင်လုံးစိတ်ဓာတ်နှင့်အညီ ဒီဇိုကရေစိအရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေးများ၊ အာမခံချက်များ အပြည့်အဝရှိသော ဒီဇိုကရေစိနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်တို့ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုကို နိုင်ငံရေးနေ့ဗျားများနှင့်အညီ တည်ဆောက် နိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုပြို့ချမ်းရေးညီလာခံ- (၂၁)ရာစပ်လုံး ခုတိယအစည်းအဝေးအား နေပြည်တော်၌ ၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလ (၂၄) မှ (၂၅) ရက်နေ့အထိ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။
- ၂။ ဤညီလာခံကြီးတွင် ပြည်ထောင်စု ပြို့ချမ်းရေးနေ့ဗျားတွဲကော်မတီ (UPDJC) က အဆိုပြု တင်သွင်းလာသော မူဝါဒ အဆိုပြုချက်များအပေါ် ကဏ္ဍအလိုက်၊ အစုအစွမ်းအလိုက် ဆွေးနွေးပွဲများကို အဆင့်ဆင့်ကျင်းပပြုလုပ်ပြီး ရရှိလာသော အဆိုပြုချက်များကို ပြည်ထောင်စု သောတူစာချုပ် အစိတ်အပိုင်းများအဖြစ် သောတူညီမှု ရရှိခဲ့ပါသည်။
- ၃။ ဤညီလာခံကြီးတွင် သောတူလာက်မှတ်ရေးထိုးသော ပြည်ထောင်စုသောတူစာချုပ် အစိတ် အပိုင်း(၁)နှင့် ဆက်လက်ဆွေးနွေးပြီး အဆင့်ဆင့်ရရှိလာမည့် သောတူညီချက် အစိတ်အပိုင်း အားလုံးကို စုစုပေါင်း ပြည်ထောင်စုသောတူစာချုပ်အဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးကြမည် ဖြစ်သည်။
- ၄။ ဤညီလာခံကြီးတွင် ချပ်ဆိုသော ပြည်ထောင်စုသောတူစာချုပ် အစိတ်အပိုင်း(၁)မှာ-
- (က) နိုင်ငံရေးကဏ္ဍ မူဝါဒသောတူညီချက် (၁၂) ချက်၊
  - (ခ) စီးပွားရေးကဏ္ဍ မူဝါဒသောတူညီချက် (၁၁) ချက်၊
  - (ဂ) လူမှုရေးကဏ္ဍ မူဝါဒသောတူညီချက် (၄) ချက်၊
- (ဃ) မြေယာနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကဏ္ဍ မူဝါဒသောတူညီချက် (၁၀) ချက်၊ စုစုပေါင်း (၃၇) ချက်ဖြစ်ပြီး နောက်ဆက်တွဲ- (က)(ခ)(ဂ)(ဃ) ဖြင့် ဖော်ပြုပါသည်။
- ၅။ အထက်ပါ သောတူညီချက်များကို တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တို့ကို မူးပို့ရေးသောတူစာချုပ် အဖို့ ၂၀ (၂) အရ ပြည်ထောင်စုသောတူစာချုပ် အစိတ်အပိုင်း(၁)အဖြစ် ဤပြည်ထောင်စု ပြို့ချမ်းရေးညီလာခံ- (၂၁)ရာစပ်လုံး ခုတိယအစည်းအဝေးတွင် အစုအစွမ်းအသီးသီး၏ ခေါင်းဆောင်များနှင့် အသီသက်သေများက လက်မှတ်ရေးထိုးကြပါသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငြိန်ချုပ်အစိတ်အပိုင်း(၁)၏စီမံချက်နှာ(၂)

- ၁။ ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်း
အစိုးရအစွဲကိုယ်တားလှယ်
- ၂။ ဦးထွန်းထွန်းဟန်
လွတ်တော်အစွဲကိုယ်တားလှယ်
- ၃။ ဒုတိယပို့လ်ချုပ်ကြီးတင်မောင်ဝင်း
တပ်မတော်အစွဲကိုယ်တားလှယ်
- ၄။ ပနီတောက်ယုံးဝင်း
တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ
အစွဲကိုယ်တားလှယ်
- ၅။ ဦးသုဝေ
နိုင်ငံရေးပါတီများအစွဲကိုယ်တားလှယ်

ပြည်ထောင်စုသမ္မတရှူးရွှေ့ချုပ်အစိတ်အစိုင်း(၁)၏စီတမ္မကိန္ဒာ(၃)

အသိသက်သေများ

(ဦးထဲ့ဖုံးအဂ်ဂါ)

တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်
အဖိုးရအစွဲအဖွဲ့

(ဦးကျော်ဝင်း)

ပါဝင်သင့်ပါဝင်တိုက်သူများကိုယ်စားလှယ်
အဖိုးရအစွဲအဖွဲ့

(သိက္ခာဓတ်ရဆရာဓတ်တဗျာနှင့်ကျွော်)
ပါဝင်သင့်ပါဝင်တိုက်သူများကိုယ်စားလှယ်
တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုယ်အဖွဲ့အစည်းများ
အစွဲအဖွဲ့

(ဓမ္မနာန်းမြင်း)

ပါဝင်သင့်ပါဝင်တိုက်သူများကိုယ်စားလှယ်
တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုယ်အဖွဲ့အစည်းများ
အစွဲအဖွဲ့

(ဦးထဲ့အောင်ကျော်)

တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်
နိုင်ငံရေးပါဝါဘ်များအစွဲအဖွဲ့

(နှင့်ထဲ့မြိုင်း)

ပါဝင်သင့်ပါဝင်တိုက်သူများကိုယ်စားလှယ်
နိုင်ငံရေးပါဝါဘ်များအစွဲအဖွဲ့

နိုင်ငံရေးကဏ္ဍမှတ်သာဝေးတူညီရုက်

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်)

ကော်ဒါနနှင့် အခြေခံရဟန်မှုများ

၁။ အချုပ်အခြားအာကာ။ နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြားအာကာသည် နိုင်ငံသားများထံမှ ဆင်းသက်ဖြိုးပြည်ထောင်စု တစ်ဝန်းကုံး၌တည်သည်။

၂။ အချုပ်အခြားအာကာကျင့်သုံးများ နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြားအာကာ၏ မဏ္ဍာင် (၃) ရပ်ဖြစ် သည့် ဥပဒေပြုရေးအာကာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာကာ၊ တရားဦးရင်ရေးအာကာတို့ကို ပိုင်းခြားကျင့်သုံး ခြင်းနှင့် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ထိန်းကျောင်းခြင်းတို့ ပြရမည်။

၃။ တန်းတူရေး၊ တိုင်းရင်းသားလုပ်းတိုင်းသည် နိုင်ငံရေးအာဏာဖြစ်၏၊ လုပ်းရေးအာဏာဖြစ်၏၊ တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေး ရှိရမည့်အပြင် ဘာသာစကား၊ တပေ၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဧရာဝတီ တိုးတမ်းများကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မြှင့်တင်ခွင့် ရှိရမည်။

၄။ ကော်ဒါနပြည်ထောင်စုမှ ဖြစ်သည့်အုနှင့်အာကာခွဲထော်

(က) နိုင်ငံတော်ကို ဒီဇိုင်းရေးနှင့် ကော်ဒါနပြည်ထောင်စုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းရမည်။

(ခ) ဒီဇိုင်းရေးနှင့် ကော်ဒါနပြည်ထောင်စုကို အခြေခံသော ပြည်ထောင်စုကို တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

မှတ်ရုက်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များသည် အခွင့်အာကာတန်းတူရှိရမည်။ အမည်နာမ သတ်မှတ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ နောင်တွင် ဆက်လက် ဆွေးနွေးမည်။

(ဂ) ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများကို တိုင်းရင်းသား လုပ်းများ၏ အမည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

(ဃ) နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြားအာကာ၏ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်သည့် ဥပဒေပြုရေး အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားဦးရင်ရေးအာကာ (၃) ရပ်ကို ပြည်ထောင်စု၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ဒေသများသို့ ခွဲဝေအပ်နိုင်းမည်။ ပြည်ထောင်စုတိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသများအကြား ဥပဒေပြုရေး ဆိုင်ရာ အာကာများနှင့် ပူးတွေအာကာများကို နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ခွဲဝေအပ်နိုင်းပေးရမည်။

- (c) တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များကိုဥပဒေပြုရေးအာဏာ၊ အပ်ချုပ်ရေးအာဏာနှင့် တရားစီရင်ရေး အာဏာတည်းဟူသော အာဏာ(၃)ရပ်စလုံးကို အပ်နှင့်စေရမည်။ ဥပဒေပြုရေးအာဏာကို ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်ကွဲတ်တော်၊ အပ်ချုပ်ရေး အာဏာကိုကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရနှင့် တရားစီရင်ရေးအာဏာကို ပြည်ထောင်စုဖွံ့ဖည်းပုံအခြေခံဥပဒေက အပ်နှင့်ထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တရားလွတ်တော်ချုပ်တို့ကို ထူထောင်ခွင့်ရှိစေရမည်။
- (d) ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရများသည် ကောက်ခံရရှိထားသော အခွန်ငွေများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့် အရင်းအမြစ်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ မျှဝေခံစားခွင့် ရှိစေရမည်။
- (e) ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အကြားတွင်သော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အချင်းချင်းအကြားတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဖွံ့ဖည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများကို ဖြော်ရန်အတွက် သီး၏ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံးကို တည်ထောင်ထားရှိရမည်။

၅။ ပါတီစုံဖို့ကရေးစနစ်

- (က) ပါတီစုံဖို့ကရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးရမည်။
- (ခ) လွတ်လပ်ရှုတရားမျှတော် ရွှေကောက်ပွဲများကို ဖွံ့ဖည်းပုံအခြေခံဥပဒေပေါ် ပြောန်းချက်များနှင့်အညီ ကျင်းပရမည်။

နောက်ဆက်တွေ(၁)

စီးပွားရေးကဏ္ဍမှတ်ဝင် သဘောတူညီချက်
(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်)

ကော်ဒရယ်စနစ်စီးပွားရေးဆိုင်ရာအကြော်မှုများ

၁။ ရေးကွက် စီးပွားရေးစနစ်ကို ပြုပြင်စွာဖော်ဆောင်ရေး

(က) ရေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပြုပြင်စွာဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စု၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ဒေသများက နိုင်မာသည့် မှတ်အ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ရေးဆွဲပြုလုပ်နှင့်ရန်။

မှတ်ချက်။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့များက မှတ်အ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရေးဆွဲပြုလုပ်နှင့်သည့်ဥပဒေများ ပေါ်ပေါက်လာပါက ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။

(ခ) အဆိုပါမှတ်အနှင့် ဥပဒေနည်းဥပဒေတို့နှင့်အညီ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ဖော်ဆောင်ရာတွင် လုန်မှုအဆင့်အတန်း မြှင့်မားရေး၊ စင်းခြေမြို့ပါးမှု လျှော့ချုပ်ရေး၊ လူမှုစီးပွား စွဲ့အြိုးမှု ကွာဟာချက်များ လျှော့ချိန်ရေးနှင့် ရေရှည်တည်တဲ့သော စွဲ့အြိုးတိုးတက်ရေး (Sustainable Development)တို့ကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်ရန်။

(ဂ) ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ထိနိုက်နှစ်နာစေမည့် စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှုများကို ဥပဒေနှင့်အညီ တားဆိုကာကွယ်ရန်။

၂။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်က ဖြစ်စေ၊ အစုအစွဲတစ်ခုက ဖြစ်စေ စီးပွားရေး လက်ဝါးကြီးအုပ်ဆောင်ရွက်မှုများ မဖြစ်ပေါ်စေရေးအတွက် ဥပဒေများ ပြုလုပ်နှင့်ပေးရန်။

၃။ ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသအသီးသီး တို့တွင် စီးပွားရေး စွဲ့အြိုးတိုးတက်မှုအတွက် တန်းတူညီမှုသော အခွင့်အလမ်းများ ရရှိရေး ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ရန်။

၄။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အစိုးရများအကြား ဘဏ္ဍာဇာနိုင် အခွန်ငွေ များကို စွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ မျှတွေ့စွဲဝေရန်။

၅။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရများနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့များအကြား စီးပွားရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်များကို စွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ မျှတွေ့စွဲဝေရန်။

၆။ နိုင်ငံတော်၏ ကာလတို့ကာလလတ်၊ ကာလရည် စီးပွားရေးစီမံကိန်းများကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု ရှိစွာဖြင့် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်။

J

ဒေသနှင့်ပြည်တွင်ရာအကြခံများ

- ၁။ လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ပြည်ထောင်စု၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသများအကြေား ညီနှင့်ပူးပေါင်း၍ ဒေသဆိုင်ရာဘဏ်ရုံ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီးပိုင်းများ (Regional Comprehensive Development Plans) ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ရန်။
- မှတ်ရုက်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရကဗျာမှတ်သော မူဝါဒများနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စု ဥပဒေများနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ မဆန့်ကျင်စေဘဲ ဆောင်ရွက်ရန်။
- ၂။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ဒေသများ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရုံ ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ရေးအတွက် ဥပဒေများနှင့်အညီ ဆိုလော်သင့်မြှုတ်သည့်ဆွဲဆောင်မှုရှိသော အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲချုပ်တ် အကောင်အထည် ဖော်ရန်။

နောက်ထက်တွဲ(က)

လူမှုဓရကဗျာမျာဝါဒ သမော့တူညီချက်
(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ၊ ၂၉ ရက်)

၁။ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများကြောင့်လည်းကောင်း၊ လူတို့၏ ပြုမှုဆောင်ရွက်မှုနှင့် သဘာဝ သားအန္တရာယ်များကြောင့်လည်းကောင်း ခုက္ခသည်များနှင့် ပြည်တွင်းနေပ်စွန်းခွာရသူများကို ခွဲမြား ဆက်ဆံမှု မရှိစေခဲ့ နိုင်ငံတကာစံချိန် စည်နှင့်များနှင့်အညီ လူအခွင့်အရေးကို လေးစား လိုက်နာပြီး ရေရှည် ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရေး (Durable Solution) ကို ဦးတည်၍ စနစ်တကျ အစီအစဉ်များ ချမှတ်လုပ်ဆောင်ရန်။

၂။ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများကြောင့်လည်းကောင်း၊ လူတို့၏ ပြုမှုဆောင်ရွက်မှုနှင့် သဘာဝ သားအန္တရာယ်များကြောင့်လည်းကောင်း ခုက္ခသည်များနှင့် ပြည်တွင်း နေပ်စွန်းခွာရသူများသည် ပိမိနေပ်နှင့် ပိမိသွားရောက်လိုရာ အခြားဒေသသို့ လူရှုက်သိက္ခာနှင့်အညီ ဘေးကင်းလုံခြုံစွာ အခြေခံ နေထိုင်နိုင်ရန်။

၃။ သက်ကြီးချယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းသူများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များ၏ အခြေခံ ရပိုင်ခွင့်နှင့် အခွင့်အရေးများကို လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာ စသည်ဖြင့် ခွဲမြားမှ မရှိဘဲ ထိရောက်စွာ ကာကွယ်စောင့်ရောက်ရန်နှင့် လူမှုဘဝမြှုင့်တင်မှုကို ဆောင်ရွက်ရန်။

၄။ မူးယစ်ဆေးဝါးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို အမျိုးသားရေးပြဿနာ၊ နိုင်ငံရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် တရား ဥပဒေဗိုးပိုးရေး ပြဿနာအဖြစ် သတ်မှတ်၍ ထိရောက်စွာ တားဆီးကာကွယ်၊ တိုက်ဖျက်နိုင်ရေး အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ် ပို့ချက် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်။

နောက်ဆက်တွဲ(ယ)

မြေယာနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကဏ္ဍမူဝါဒ သဘာဝတူညီချက် (၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်)

- ၁။ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဘက်ညီမျှတသည့် ရေရှည်တည်တဲ့သော ဖွံ့ဖြိုးမှုကို အထောက်အကျ ဖြစ်စေသည့် ပြည်သူ့ပုံစံပြု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မြေယာမူဝါဒ ဖြစ်စေရန်။
- ၂။ သင့်တော်မျှတ၏ တရားနည်းလမ်းကျမှုကို အခြေခံစေရန်။
- ၃။ ပဟိုတိန်းချုပ်မှု လျှော့ချသည့် မူဝါဒများဖြစ်စေရန်။
- ၄။ မြေယာမူဝါဒရေးဆွဲရာတွင် လူအခွင့်အရေး စံနှုန်းများ၊ နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများ၊ ဒီဇိုကရေစိန်း ဖက်ဒရယ်စံနှုန်းများကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရေးဆွဲရန်။
- ၅။ မြေယာကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပွင့်လင်းမြင်သာမျှနှင့်ရင်းလင်းသည့်မူဝါဒများဖြစ်စေရန်။
- ၆။ လယ်ယာကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်အတွက် မူဝါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသခံများ၏ လိုလားချက်များကို ဦးစားပေး၍ တောင်သူလယ်သမားများ၏ အဓိက လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်။

ပိုင်ဆိုင်ခွင့်

- ၇။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် မြေယာဥပဒေနှင့်အညီ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသား တန်းတူညီမှုမှ ရှိရမည်။

စီမံခန့်ခွဲခွင့်

- ၈။ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုပြုရာတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသား အခွင့်အရေး တန်းတူညီမှုမှ ရှိရောင်းရန်။
- ၉။ လုပ်ပိုင်ခွင့် ချထားပေးသော မြေယာကို မူလရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း သတ်မှတ်ကာလအတွင်း လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း မရှိလျှင် နိုင်ငံတော်က ပြန်လည်ရယူရန်နှင့် အမှန်တကယ် လုပ်ကိုင်လိုသူ များအား ပြန်လည်ချထားပေးရေးဆောင်ရွက်စေရန်။

အကာအကွယ်ပြုရန်ဆိုင်ရာ အစီအပ်များ

- ၁၀။ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ သိမ်းဝင်အမွေအန်နှင့် တိုင်းရင်းသားကုမ္ပါးများ အထွေထွေအမြတ် ထားသော မြေများ ထိနိုက်ပျက်စီးမှုများ မရှိစေရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရောက်စေရေးကို ဦးတည်ကြီးပေး ဆောင်ရွက်ရန်။